

Đạo trường siêu thanh

Tỳ kheo Giác Chánh

[02]

* * *

Trang nghiêm, Sư nhẹ mỉm cười
Đáp rằng Phật cũng độ người pháp linh
Nhu xưa có một gia đình
Giàu sang phú quý quang vinh nhất vùng
Phụ ông có một mụn con
Tuổi vừa mười sáu sắc son khuynh thành
Liều hồn vì kém tóc xanh
Hoa ghen sắc thắm, tuyết buồn thua da
Đặt tên Bá-tá-cha-ra (*Patacarà*)
Thật "Cung như trứng, ... húng hoa" rõ ràng
Vương tôn công tử bốn phang
Kẻ trao danh thiếp người đàn đĩnh hôn
Nhưng đều bị khước luôn luôn
Bởi nàng đã trót yêu thương một người
Nào hay duyên nghiệp khiến xuôi
Mẹ cha chẳng chịu nhận người nàng yêu
Thế rồi vào một buổi chiều
Đôi tim giục giả dắt diu nhau đi
Quê người mưa nắng sá chi
Lều tranh một túp trọn đời yêu đương
Ngày ngày hủ hi làm vườn
Đêm đêm đốt lửa bên đường tắm trắng ...
Thời gian nàng đã có mang
Gần ngày sanh nở xin chàng về quê
Nhưng chồng chẳng chịu cho về
Vì e cha mẹ trách chê hại chàng
Hôm sau chồng bận mùa màng
Thừa khi vắng mặt, lén chàng hỏi quê
Người chồng làm ruộng chiều về
Mái nhà ẩm áp bỗng tê tái buồn
Nhớ lời vợ nói lệ tuôn
Bỏ nhà lần bước vượt truôn băng rừng
Khá xa đường mới gặp nàng
Dịu dàng khuyên nhủ nên nàng hỏi gia
Đến kỳ nở nhụy khai hoa
Trở xanh một trẻ cửa nhà thêm vui
Đông xuân rồi đến hè thu
Lần sau nàng cũng mang thai gần ngày
Lén chồng âm trẻ hỏi quê

Sợ chồng theo kịp bắt về như xưa
Nên đi vội vã đến trưa
Lạc vào rừng vắng, thêm mưa mịt trời
Mẹ con sợ hãi rụng rời
Giữa rừng hoang vắng mưa rơi đều đều
Bỗng nằng lại chuyên bụng đau
Đương cơn sấm sét gió gào rừng thiêng
Hài nhi chớp mắt sanh liền
Gió mưa lạnh lẽo trẻ càng khóc lung
Hình như dựng ý hóa công
Cho nằng thấy rõ khổ trong luân hồi
Thế nên phước chẳng đi đôi
Họa không đến lẽ, khổ bởi khổ thêm!
Thương thay! lưng yếu tay mềm
Sanh trong mưa gió giữa đêm giữa rừng!
Tay chân tê liệt hết rung
Vẫn quì hai gối làm mừng che mưa
Hôm sau gần lúc nửa trưa
Người chồng tìm gặp xót xa nghẹn ngào
Trong tay sẵn có con dao
Đi tìm mớ củi đem vào đốt hơ
Nào hay tai nạn tình cờ
Rắn độc trong củi, tay quơ mỗ liền
Người chồng bỏ xác rừng thiêng
Vợ con lạnh lẽo bên triền đọt trông
Nóng lòng nằng đến tìm chồng
Mới hay cố sự, cõi lòng nát tan
Củi khô tạm đắp xác chàng
Từ đây u hiềm đôi phang rã rời
Nhìn con suối lệ đầy vơi
Tội tình chi lắm hồi trời xanh xanh
Đã đành... đành vậy... thôi đành
Tay bỗng tay bẻ rừng xanh lẫn mò
Khóc chồng lúc nhỏ lúc to
Nhìn con ruột thất tơ vò từng con
Bỗng đâu rạch nước chặn đường
Dòng trôi như cắt, giữa nguồn phẳng phẳng
Trót liều thì phải làm gan
Ấm con mới nở lội ngang giữa dòng
Đặt con nằm ở bờ sông
Trở qua bên rạch để bỗng đưa kia
Ô đâu đáp xuống mô lia
Cát bay làm rớt từng tia máu hồng
Thất kinh nhìn trẻ trên không
Nằng đưa tay ngoắt giữa dòng kêu la
Trên bờ trẻ lớn nhìn ra
Thấy tay mẹ ngoắt ngỡ là mẹ kêu
Đám đầu xuống nước cuốn tiêu
Nằng trông thấy rõ biết liều làm sao!
Thật đời như cuộc chiêm bao
Chồng con bữa trước, sang giàu năm kia
Bây giờ như tỉnh giấc hòe
Chồng con mất hết, biết về phương nao?

* * *

Cối trần cay đắng làm sao
Cuộc vui tình ái hôm nào rã tan
Trên đường nằng bước lang thang
Còn hy vọng chút: về làng mẹ cha
Vừa đi, vừa khóc vừa la
Ngược chiều, gặp một ông già đang đi
Nén lòng gượng ép sâu bi
Hỏi thăm lão trượng đi về mẹ cha
Lão nghe nằng hỏi thờ ra
Cháu ơi! cha mẹ cửa nhà còn đâu!
Cháu nhìn khói quỳện lên cao
Ấy là hàng xóm đang thiêu ông bà
Chết vì trận bão hôm qua
Cửa nhà sập đổ ông bà qui thiên
Nghe xong nằng nổi cơn điên
Áo quần lột bỏ ngựa nghiêngng khóc cười:
"Gió đưa cây cải về trời
Rau răm ở lại chịu đời đắng cay"
"Bắt thang lên hỏi ông trời
"Số tiền cho gái sao đòi làm chi?"
"Vàng trắng ai xẻ làm đôi
Nửa in rừng vắng, nửa soi giữa dòng!"
Khóc con rồi lại khóc chồng
Ngôn gang trăm mối tơ lòng ngôn ngang
Nhưng đời lúc tiện lúc sang
Mất vui đắm ám, phủ phàng cũng qua
Dưới trời nằng vẫn hát ca
Nghieu ngoa lần bước Kỳ Đà (1) đến nơi

(1) Kỳ-Đà-Lân, tức là Kỳ Viên Tịnh Xá do Trương gia Cấp-Cô-Độc kiến tạo.

* * *

Giữa khi Pháp hội động người
Lắng nghe Pháp nhiệm chẳng lời hỏi thưa
Nằng vào chẳng chút ngăn ngừa
Vừa đi vừa hát:" Âu ơ...ví dẫu...
Lạ thay! Pháp Phật nhiệm màu
Âm thanh hòa diệu, sáu màu hiện ra
Phật rằng Bá-tá-cha-ra
Trái oan sâu khổ con đà đủ duyên
Nước đầy trong bốn đại dương
Ít hơn nước mắt sâu thương của người
Từ nay con chớ dễ dôi
Giữ tâm chánh niệm: dòng đời sẽ ngưng
Nghe xong, nằng bỗng lòng hùng
Hoặc nhiên đại ngộ: chứng chơn đạo màu
Bao nhiêu luyện ái ưu sầu...
Như bay theo gió, như cào ra sông
An vui thanh tịnh cõi lòng
Thân tuy tại thế, tâm không luyện trần
Xác phàm lòng thánh lằng lằng

Vui duyên giải thoát, nghiệp trần xã ly
Phép linh cứu thế, thế này
Chớ không phải phép tàu tây hoang đường
Nghe xong người khách hành hương
Chấp tay hoan hỷ bên giưỡng quy y
    Su rằng trong đạo từ bi
    Học pháp là một tu tri là hai
    Tu trong mà cũng tu ngoài:
    Thân mang Ý bát tâm rày sạch trong
    Thế gian lắm chuyện bận lòng
Người tu thì phải tránh vòng vương mang
    Họ làm thiệt hại nhân gian
    Ta không làm hại trần hoàn một ai
    Họ lo cướp của giết người
    Ta lo Bồ thí cứu người mà thôi
    Họ hành thập ác trọn đời
    Ta tu thập thiện suốt đời cần chuyên
    Họ luôn hay giận hay phiền
    Ta hằng hành xả chẳng phiền một ai
    Họ quên ơn, ta nhớ dai
    Họ tà, ta chánh, họ ngậy ta hiền
    Họ tham nhũng, ta thanh liêm
    Họ gian, ta thật, họ hiểm, ta khoan
    Họ kiêu mạn, ta khiêm nhường
    Họ hăng kẻ ác, ta thường hiền nhơn
    Họ lười biếng, ta siêng năng
    Họ không tầm quý, ta hằng sợ ghê
    Họ hay cô chấp si mê
    Ta không cô chấp hướng về xã ly
    Họ hung ác, ta từ bi
    Họ không học hỏi, ta thì đa văn

* * *

Khách rằng xin nhận lời vàng
Mỗi câu là một thiên đàng chẳng sai
    Su rằng chánh pháp Như Lai
Dạy quán tam tướng hằng ngày thường xuyên
    Vô Thường: sanh diệt nối liền
    Luôn luôn thay đổi chẳng yên bao giờ
    Khổ não: đau đớn chẳng ngờ
    Đốt thiêu từng phút khó ngờ nỗi sâu
    Phi Ngã: chẳng phải ta đâu
Thế gian chẳng dưới quyền nào khiến sai
    Tam tướng không phải riêng ai
    Phổ thông tam giới, tháng ngày luôn luôn
    Bao giờ thực chứng Sa-Môn
    Liễu tri đạo quả Níp-Bàn siêu sanh
    Khách rằng thật đẹp, thật lành
    Nay tôi lòng muốn tu hành xuất gia
    Su rằng về hỏi Mẹ Cha
    Bàn cùng con, vợ, việc nhà cho xong
    Đến đây Tăng sẽ bằng lòng
    Giúp cho thoát tục khỏi dòng thế gian

Khó thay! đắp chiếc y vàng
Khó thay! giới luật của hàng Sa-Môn!
Giả tử, khách lại hương thôn
Đề lo thu xếp, thiền môn tu hành
Rung rinh nắng sớm trên cành
Chân trời cánh hạc, đầu gành nhận bay
Gió đông xuân quyen Phật đài
Bụi hè thu được mỗi ngày quét lau

* * *

Thời gian chừng một năm sau
Khách tìm trở lại, thỉnh cầu xuất gia
Kệ kinh pháp luật học qua
Phật ngôn thánh tích nôm na từng bài
Thức khuya mới biết đêm dài
Ổ lâu mới biết nhân tài trí cao
Tháng ngày giới định dôi trau
Trò hay Thầy giỏi mên nhau lẽ thường.
Một hôm giữa chốn pháp đường
Đại Sư cho phép cúng dường xuất gia
Đủ đầy quả bát Cà Sa
Đại Sư truyền giới trước là Sa-di...
Tâm cao pháp hiệu từ đây
Gắng tu để nối chí Thầy hoằng dương
Mười sáu quán tưởng thường thường
Xuất gia thanh tịnh, tu hành: theo kinh:
Sa-Môn từ bỏ gia đình
Pháp tâm hằng niệm khắc in có mười:
1- Ta đây hình dáng khác đời
Đắp y mang bát chẳng lười thân tâm
2- Sự nuôi mạng sống khỏi tâm
Do người đàn việt thiện tâm hộ trì
3- Ta đây thân khẩu hành vi
Khác hơn kẻ thế, thị phi mặc người
4- Riêng ta có sự chề cười
Về phần giới luật dễ duôi chẳng gìn
5- Hoặc người trí thức rẽ khinh
Vì ta phạm giới quên mình hay chẳng?
6- Rồi đây quyen thuộc thân bằng
Dù yêu thương lắm cũng hằng chia ly
7- Chúng sanh có nghiệp hộ trì
Dữ lành tốt xấu: sợ y của mình
8- Thời gian của kiếp nhơn sinh
Nhanh như tên bắn, lệ kinh ngựa phi
9- Những nơi thanh vắng viễn ly
Độc cư nhàn tịnh không chi buộc ràng
10- Thánh nhơn sở đắc hoàn toàn
Chín Pháp: đạo, quả, Níp-Bàn có chưa?
Các hàng Phạm hạnh nay, xưa
Mười điều tâm niệm sớm trưa thọ trì
Lễ tu đâu đó xong xuôi
Cho làm quản viện chăm coi Phật đài
Sớm chiều tiếp khách vắng lai

Và lo phục vụ các Ngài Thiên Sư
Chiều chiều chuông điểm công phu
Tiếng ngân lồng lộng u u đậm ngân
Nhắc chừng những khách trần gian:
Trăm năm cuộc thế cũng hoàn trắng tay.

* * *

Một hôm có khách trang đài
Đến chùa lễ Phật, viếng Ngài Thiên Sư
Nhưng vì chẳng có giờ dư
Nên Ngài chẳng tiếp, cáo từ thanh qui
Trong Chùa chẳng có chúng ni
Nhà Sư dù kỵ cũng tùy cơ duyên
Giăng đường ngồi tạm trước hiên
Thông qua đôi chuyện, Sư khuyên tu hành:
"Đừng khi giới nhỏ chẳng sanh
Rằng không kết quả như mình ước mơ
Nước kia từng giọt nhỏ hồ
Bình kia tràn chảy đâu ngờ hôm nay
Trí nhân đức hạnh tròn đầy
Cũng do tạo trừ lâu ngày mà ra
Chớ khinh ác nhỏ còn xa
Rằng không kết quả đến ta bao giờ
Nước kia từng giọt nhỏ hồ
Bình kia tràn chảy chẳng ngờ ngày nay
Người ngu tội ác đầy đây
Cũng vì chất chứa lâu ngày mà nên".
Trẻ không sớm biết tu hành:
Không lo tài sản để dành mai sau
Như cung bị gãy hai đầu
Trông về dĩ vãng ưu sầu thổ than
"Đời như bọt nước hà giang
Lâu sò, chợ bễ, vô thường đổi thay
Mắt xem thấy rõ lẽ đời
Tử thần khỏi sợ, sống vui đạo màu"
"Mục đồng với gậy lừa trâu
Tan sương mỗi sớm vào sâu giữa đồng
Tuổi già và sự tử vong
Đưa vào cõi chết, người đồng như nhau"
"Sinh làm người có dễ đâu
Được làm người khó sống lâu trên đời
Khó nghe chánh pháp tuyệt vời
Khó thay! gặp Phật ra đời độ sanh"
"Đêm dài kẻ thức tròn canh
Đường dài khiến khách bộ hành mỏi chân
Đời dài với hạng ngu nhân
Không thông diệu pháp muôn phần khổ đau".
"Hoa tươi rồi phải úa xào
Tắm thân tứ đại biết bao khổ sầu"
"Hãy nhìn thân thể mỹ miều
Là nơi tích tụ bao nhiêu buồn rầu
Bạn tâm trang điểm, dòm trau
Thật không bền vững, tướng đâu lâu dài"

"Già nua, phải gắm hình hài
Rùng đau thương có lâu dài được đâu
Hợp tan đã thấy liền nhau
Khi vui ắc có lúc sầu chẳng sai"
"Thân người như lá vàng phai
Phất phơ trước gió chờ ngày diệt vong
Từ thân chờ đợi bên trong
Tư lương còn thiếu, đường không vật dùng"
"Đời người sẽ đến mức cùng
Trước sau cũng tới diêm chung có ngày
Giữa đường chẳng chỗ nghỉ ngơi
Hành trang không có dòng đời miên man"
"Thuyền từ lướt sóng nhẹ nhàng
Biển xanh in bóng trăng vàng ngủ say
Êm đềm một giấc trần ai
Chuông thâu ánh nguyệt Phật đài Thích ca
Nắng xuân đầm ấm chan hòa
Vườn xuân đơm ngắt một tòa sắc hương
Gió lạnh đem rải mùi phương
Cành tâm mai nở cúng dường Như Lai
Vô Minh muôn kiếp lạc loài
Lang thang bên mộng, dậm dài khổ thân
Từ sinh chẳng biết bao lần
Cội nguồn cũng ở tham sân mà thành
Mê vì một chút công danh
Vô thường nào biết như cành sương mai
Đắm say trong sắc trong tài
Chán chường nên nổi vãn dài thờ than
Chia ly mất lệ tuôn tràn
Đau lòng thân thuộc đậm ngăn cách xa
Yêu thương chẳng được sum hòa
Nhớ thương không được đậm đà nghĩa nhân
Ghét nhau phải sống chung gần
Đề tâm oan trái lắm lẫn nợ kia
Làm cho thịt nát xương lìa
Hải kinh máu lệ đầm đĩa tuôn rơi
Khóc than ba tiếng chào đời
Khổ đau ngậm báo trong lời sơ sanh
Bây giờ mắt đã kém tinh
Trông ra mờ tỏ gặp ghinh bước chân
Đầu xanh quá nửa bạc đầu
Nghe trong cơ thể chín phần môi mê
Đường xa ngăn nổi đi về
Chiều thu cảm thấy tái tê cõi lòng
Nghĩ thôi mắt lệ chảy ròng
Phụng loan đầu nửa mặn nồng tóc tơ
Đành cam thể sự thờ ơ
Những mong ước được phút giờ rảnh rang
Quần quanh cứ mãi buộc ràng
Mối vay chưa dứt hai đàn cháu con
Thời gian tàn phá hao mòn
Thân như chiếc lá khô, còn chưa tu
Còn lo kết oán gây thù
Thế gian là cảnh ngục tù bị ai

* * *

Gẫm lời Phật thuyết không sai
Ta nên ghi nhớ chiều mai tu hành
Luật, Kinh, Diệu pháp rành rành
Gắng công tu tập đắc thành quả cao
Ai người muốn thoát trần lao
Hành theo đạo để khỏi vào tử sanh
Biết bao phước đức viên thành
Sáng soi cõi thế gương lành Thánh nhân
Nói theo đường chánh chuyên cần
Đặc thù quả phúc: hưởng phần nhơn thiên
Khá mau tỉnh giấc sầu miên
Đẹp xinh mới thấy đã liền đổi thay
Ngủ ngầm thiêu đốt không hay
Cái già cái chết ngày ngày hằng trông
Thiết tha tình nghĩa vợ chồng
Hết khi luyến ái thì lòng khổ đau
Cuộc đời thế có vui đâu
Cho nên Phật thuyết khổ đầu tiếp theo
Nguyên nhân tham ái quá nhiều
Lợi danh tài sắc đủ điều chấp nê
Chưa bao giờ biết chán chê
Tà dâm vọng tưởng si mê luân hồi
Từ nay gắng chí vun bồi
Thiện căn bố thí, diệt nòi tham sân
Hướng về Phật trí pháp thân
Tán tu giải thoát khỏi phân đọa sa
Không còn chấp họ, chấp ta
Hiểu thông kinh luật thấy xa tỏ tường
Sáng chiếu nguyện rải tình thương
Chúng sanh cả thấy mười phương hữu tình
Không phân mỹ tướng dị hình
Cầu cho muôn thú cũng bình an luôn
Thân tâm thường ít lo buồn
Tựa như thanh thủy trong nguồn chảy ra
Thương người khắp chốn ta bà
Từ bi hỷ xả diệu hòa nơi nơi
Đứng đi trầm mặc ít lời
Lục căn chế ngự thường thời nhẹ an
Cõi đời có hợp có tan
Nên hằng quán tưởng thế gian khổ sâu

* * *

Pháp tu sở đắc nhiệm mầu
Chuyện hành thiền định ngộ hầu thoát ly
Trước là diệt tất si mê
Phát sanh trí tuệ oai nghi dịu dàng
Ở ăn trên dưới kính nhường
Thuận hòa hiếu thảo mọi đường phân minh
Phước lành nhân về oai linh
Dồi dào đức hạnh quang vinh đời đời
Làm hiển hưởng quả hiện thời

Bằng gậy ác nghiệp trốn đời đặng đâu
"Dù trong núi thẳm hang sâu
Không nơi nào thoát khỏi sâu trở sanh"
Đạo vào địa ngục hồi tanh
Thịt xương lửa đốt tan tành còn chi
Thế nên việc nhỏ chớ khi
"Cứ làm đi chẳng can gì mà lo"
Người ngu nào có tin cho
Nghĩ rằng nói dối bày trò gạt ta
Các Ngài học rộng thấy xa
Sợ nhân hơn quả mới là cao nhân
Phật xưa Giác ngộ lẽ chân
Chư thiên ba cõi muôn phần tán dương
Cao sâu Vi diệu lạ thường
Thậm thâm giáo lý ai lường được chẳng?
Không chi có thể sánh bằng
Trần châu quả báu thường hằng mãi ru?
Từ nay hãy gắng tâm tu
Vinh hoa từ bỏ xa phù phiếm đi
Hướng về đạo quả thoát ly
Trợ duyên giác ngộ, mới thì thương ta
Ngủ trần đục lạc mỗi ma
Càng say, càng đắm, càng sa đọa nhiều!
"Thân ta đảo ngọc hãm châu
Khéo nương tựa lấy nợ cầu chi ai
Tự mình chế phục hôm nay
Cứu tinh không có ở ngoài ta đâu"
"Vui cười, thích thú làm sao
"Khi đời mãi bị phủ bao lửa hồng
Trong đêm tối, có hay không
Chẳng mau tìm ánh sáng hồng thoát ly?"
"Lang thang vạn kiếp luân hồi
Tìm không gặp kẻ xây ngôi nhà này
Ôi! đời sống thật buồn thay
Bèo mây bển cả vẫn xoay lối về!"
"Một khi thân chết đến kẻ
Nào ai có thể chờ che cho mình
Chồng con đâu có chí tình
Ngậm ngùi chỉ biết làm thinh đứng nhìn!"

* * *

Khách nghe từ sớm lặng thinh
Bây giờ khách mới kính trình đôi câu:
"Bạch sư Pháp luật nhiệm mầu
Quả là báu ngọc từng câu từng lời
Từ nay con giám vui chơi
Đỡ lo tu niệm như lời sư khuyên"
Rồi nàng cúi xuống trước hiên
Thành tâm lễ bái gởi tiền trai tăng
Đoạn nàng lui gót đài trang
Lòng luôn luôn nhớ lời vàng Tâm Cao.
Một hôm gió thoảng vườn đào
Hoa đương hé nhụy như chào nắng xuân

Đạo kỳ rợp bóng hương lân
Thiếu nhi Phật tử rần rần viếng thăm
Dưới đôi xe chạy rầm rầm
Trên chùa Thiện tín âm thầm niệm hương
Chợt đâu có khách viễn phương
Tướng người hùng dũng, tác đương bẫm ngoài
Hiên ngang: đáng điệu râu mày
Nói năng đống đạc, quả trai anh hào
Nhưng thân khoác chiếc tăng bào
Theo sau lại có lính hầu rất oai
Hỏi ra mới biết là Thầy
Ở trong quân đội, vùng này thanh tra
Cũng đồng con của Thích-Ca
Cũng đồng mặc chiếc Cà-Sa tu hành
Nhưng vì hoàn cảnh chiến tranh
Nên đi tuyên úy: lính ngành nhà tu
Tâm cao vui vẽ hỏi chào
Mời vào phương trượng, trà tàu đãi nhau

* * *

Sư rằng đời tựa chiêm bao
Sao không giải thoát, còn vào quan quân?
Thưa thầy: ngộ biển từng quyền
Giới trai chẳng sánh đương quyền thương dân
Vả chẳng Phật có tam thân
Tùy cơ thị hiện vào trần chuyển mê
Người tu đừng quá chấp nê
Nãi phiền chẳng khác Bồ-Đề đầu sư!
Đại nhơn liễu ngộ chơn như
Tùy duyên bất biến, vô dư phược triền
Nê hà năng xuất bạch liên
Vọng chơn chi tại mình thiên hay không
Người, trời, đội gác mang lông
Cũng do tâm giác hoặc không chính mình
Sư nghe Thầy tỏ sự tình
Mĩm cười Sư đáp: lý kinh khó bàn
Tuy nhiên Thầy có tin rằng
Ác nhơn quả khổ có mang chăng là?
Thầy thưa: cùng đạo Thích Ca
Dĩ nhiên nghiệp báo ai mà chẳng tin
"Thế thì sông giữa đao binh
Ít nhiều cũng tạo tội tình cho ta"
"Chớ khinh dữ nhỏ làm à!
Rằng không kết quả đến ta bao giờ
Nước kia từng giọt nhỏ hồ
Binh kia tràn chảy đầu ngõ hôm nay
Người ngu tội ác đầy đây
Cũng vì chấp chứa lâu ngày mà nên"
"Lời vàng của Phật xưa ban
Hành pháp Nhân nại, Níp-Bản tối cao
Xuất gia không hại người nào
Sa-Môn chẳng giọt máu đào dính tay"
"Mùa mưa ta cũng ở đây

Rồi qua đông chí tiếp ngày hạ sang
Người ngu cứ thể mơ màng
Không hay nguy hiểm kia đang đợi chờ"
"Thắng người muôn trận nước cờ
Núi cao chông chắt xương phơi chiến trường
Thắng mình lòng ngát hoa hương
Vẽ vang oai dũng mười phương không bằng"
Chớ cho tại thể Níp-Bàn
Ngủ trần thuốc nhựa để làm người say"
"Khô nhiều vui ít nào hay
Trí nhân hiểu biết chẳng say dục tình
Quyết không cầu lợi tham sinh
Dầu cho ở tại triều đình thiên vương
Chỉ mong diệt tận thường thường
Món đồ của Phật nơi gương tròn lạnh"
Chớ đứng ý mạnh ý lanh
Ý khôn, ý khéo tranh giành công phu
Thắng thêm môi dưỡng hận thù
Khổ đau kẻ bại ngàn thu nhớ hoài
Sống không tranh chấp vui thay
Lợi danh từ bỏ vượt ngoài hơn thua"
Thế gian tài sắc tranh đua
Hiền nhân xa lánh chẳng hòa họ đâu
"Bạc vàng không được kết giao
Cao nhân không được hội vào thủy chung
Một mình quyết sống ung dung
Chớ không đi kết bạn cùng kẻ ngu "
"Một thân ta sống khỏe ru
Tội chi chung với võ phu bạn đảng
Xa điều ác sống rảnh rang
Rừng sâu ẩn dật thảnh thơi độc hành "
"Hoa từ giống kết nên cành
Như ta tạo những việc lành từ thân
"Tỷ khuru từ bỏ thể trần
Thân tâm tịch tịnh thanh nhàn xứng danh"
"Kẻ ngu, ta lại đồng hành
Lòng ta không khỏi lo buồn luôn khi
Lại người điên nữa ra đi
Càng thêm đau khổ, khác chi kẻ thù
Vui thay gần bậc chơn tu
Khác chi gặp bạn sau mùa biệt ly"
Sá gì thể sự thị phi
Chính ta tự biết, ngại gì khen chê
"Ví như ngọn núi kiên trì
Gió cuồng tứ hướng dễ gì chuyển lay
Tiếng đời chê dờ khen hay
Không làm chao động đôi mày trí nhân "
Thầy e tu chẳng giúp dân
Người ta sẽ trách chẳng mẫn lợi ai
Nhưng người đệ tử Như-Lai
Giúp đời bằng Đạo: tháng ngày chuyên tu

Vã chǎng, danh gọi Tỳ- khuru
Nghĩa là "phá ác", nghiệp tu "tri bình"
Tránh xa những chỗ chiến chinh
Vĩ tâm tương cảnh, hữu tình đương nhiên
Bồ-Đề trái với nǎo phiền
Cho đồng một thứ là điền rõ ràng
Luyện thiền giữa chốn chiến tràng:
Tìm sen trên lǎa, tìm vàng trên không
Tu ngoài mà cũng tu trong
Khổ vui siêu đọa: do lòng giả chân
Sa-Môn chẳng phải danh xưng
Mà do giới hạnh khẩu thân vẹn toàn
Ruộng vườn là nghiệp nông dân
Chỗ không phải hạnh Sa-Môn tu hành
Sống do nghề nghiệp thuần hành
Ấy là "người thợ", chẳng thành Sa-Môn
Sống do buôn bán sanh tồn
"Thương gia" mới đúng, Sa-Môn là lǎm
Sống do hầu hạ viếng thăm
Ấy là "nô bộc", chẳng nhĩm Sa-Môn
Sống do cung kiếm bảo tồn
Ấy là "chiến sĩ", Sa-Môn không cần
Sống do cúng tế dân quân
"Tể quan" thì phải, phi phần Sa-Môn
Sống do cai trị hương thôn
Ấy là "vua chúa"... Sa-môn thì đừng
Sống do thâu đoạt của dân
Ấy là "trộm cướp", Sa-Môn chẳng làm!
Xa lìa thế lợi, tham lam
Không kiêu, không hận, không làm hại ai
Nhẫn kham, tử tôn, xả tài
Thoát ly kiết sử trong ngoài cảnh căn
Giữ gìn giới hạnh khẩu thân
Không ưa xu hướng hoặc gần thể nhân
Lòng không thù oán, ác sân
Kiếm cung từ bỏ chẳng cần lợi danh
Sống luôn làm các việc lành
Tránh xa việc dữ, tâm hành sạch trong
Đấy là mới thật Sa-Môn
Đấy là mới thật kẻ khôn trong đời

* * *

Tâm-Cao vừa nói dứt lời
Thầy Tuyên Úy đã vui cười xá Sư
Thầy rằng chân thiết bất hư
Tôi xin ghi tạc lời Sư vừa rồi
Tôi về từ chức xin thôi
Việc xong tôi sẽ phản hồi cùng Sư
Thế rồi Thầy lại giả từ,
Hai người cận vệ xá Sư, ra về
Chuông không chiều vắng lê thê
Ngân nga gọi khách, Bồ Đề triển khai
Láng láng dưới mái Phật đài

Đêm thu vọng nguyệt, đốt vài tâm hương
Kể từ gặp khách viễn phương
Tâm Cao cảm thấy tình vương trong lòng
Mấy khi gặp kẻ tâm đồng
Bá Nha lường những ngóng trông Từ Kỳ
Sẵn sàng sắm đủ Bát Y
Đợi người trở lại chốn này tái tu

* * *

Hè qua rồi lại sang thu
Càng trông càng bật mặt mù tin sương
Một hôm, từ dưới Hội trường
Khách Tăng năm trước tìm đường về đây
Tâm-Cao vui vẻ đón Thầy
Hàn huyền tâm sự trọn ngày với nhau
Thời gian chùng một năm sau
Luật Kinh thấu suốt, pháp nào cũng thông
Có hôm, viện chủ NGUYỄN KHÔNG
Sau khi thọ thực đến phòng thăm Sư
Thầy Thầy điềm tĩnh vô tư
Trang nghiêm tế hạnh, bi từ tính thiên
Oai nghi cốt cách đại hiền
Đứng đi tề chỉnh phước duyên đặc thù
Tướng người quả bậc thanh tu
Đức tài chắc hẳn: trượng phu trong trần
Đại Sư thăm hỏi ân cần
Định cho tháng tới bữa rằm đáp Y
Thì giờ: cửa sổ ngục phi
Đến ngày truyền giới Sa-Di cho Thầy

** *

Tu xong Ngài mới giải bày
Tân Sư có bốn điều này đáng kiêng
Như người xuống nước không yên
Bởi do bốn việc ưu phiền như sau:
1- Ra khơi ngại sóng ba đào:
Sa-Môn hay sợ: việc nào cũng sân
2- Sóng sâu sợ gặp sáu ăn
Cũng như Tăng sĩ thiếu phần thọ trai
3- Giữa dòng sợ nước cuốn xoay
Giống như Tịnh giả ngại tai ngũ trần
4- Biển xanh sợ cá mập gàn
Xuất gia ngại nhứt: nữ nhân đến thường
Nếu không làm Sái du phương
Thì nên ẩn dật, tránh đường lân la
Nhứt là đừng tới những nhà
Lờ thời, gái góa dù già hay xuân
Còn như khách đến cúng dâng
Dĩ nhiên phải tiếp nhưng đừng quá thân
Trong khi tiếp chuyện nữ nhân
Phải nơi trống trải và cần người nam
Bằng không thì nhớ phải làm:

Đổi thay đi, đứng... luận đàm sáu câu
Nay người kinh luật thâm sâu
Hiểu nhiều giáo lý, mặc dầu mới tu
Nên ta ban hiệu đặc thù:
"Pháp Thông" tên đạo gắng tu vững bền
Từ nay mọi việc dưới trên
Giao người sẵn sóc giữ gìn ngoài trong
Tâm Cao khỏi phải bận lòng
Đề vào tịnh thất gia công tập thiền
Dạy rồi Ngài gọi Sư Nhiên
Dọn nơi liêu ốc, dạy Thiền Tâm Cao
Pháp Thông đánh lễ lui vào
Đề lo phận sự thầy trao cho tròn
Gió chiều nhe nhẹ trên non
Ta-la trước ngõ vẫn còn nhơn nhơ
Cảnh Thiền cũng gọi hồn thơ
Dù không say đắm, cũng nhờ đôi khi

* * *

(xem tiếp Phần 3)

[1](#) | [2](#) | [3](#) | [4](#) | [Giới thiệu](#) | [Đầu trang](#)

[\[Trở về trang Thư Mục\]](#)